

МЕДІАОСВІТА ТА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

Медіаосвіта та медіаграмотність – дисципліна, що спрямована на підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане спілкування, Інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.

Мета вивчення навчальної дисципліни: дати уявлення про сучасні соціокомунікаційні процеси і пояснити значущість медіаосвіти та медіаграмотності в глобалізованому інформаційному світі; ознайомити студентів із найрозповсюдженішими видами маніпуляцій і пропаганди, надати базові інструменти перевірки інформації та критичного мислення.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: Теорія масової комунікації, Теорія масової інформації, Комунікаційні технології, Журналістське розслідування.

Заплановані результати навчання:

ЗНАННЯ

- ролі медіа у формуванні полікультурної картини світу;
- аспектів медіаграмотності;
- негативних тенденцій, що створюють засоби масової інформації;
- особливостей використання медіаінформації;
- правил культури спілкування в інформаційному суспільстві та методів захисту від можливих негативних впливів у процесі масової комунікації;
- принципи маніпулювання свідомістю споживачів аудіовізуальної інформації.

УМІННЯ

- виявляти маніпулятивний контент медіа;
- здійснювати аргументований критичний огляд аудіовізуальної та друкованої інформації;
- оцінювати зміст, форму і стиль аудіовізуальної та друкованої інформації;
- давати оцінку культурно-історичному розвитку суспільства, його культурному і духовному надбанню;
- розшифровувати та використовувати закодовану в медіаповідомленнях інформацію;
- самостійно створювати медіапроекти в галузі медіаосвіти.

НАВИЧКИ

- розуміти основні принципи функціонування різних видів засобів масової інформації;
- розрізняти інформацію за рівнем впливу на особистість, аналізувати й оцінювати медіаповідомлення;
- знати правила культури спілкування в інформаційному суспільстві та методи захисту від можливих негативних впливів у процесі масової комунікації;
- розрізняти та застосовувати методи організації професійної діяльності з використанням технології мультимедіа.

ІНШІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

- орієнтуватися в сучасному медіапросторі;
- збирати, обробляти, зберігати та передавати інформацію з урахуванням пріоритетів професійної діяльності;
- самостійно створювати медіаповідомлення в галузі професійної діяльності.

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1. Медіаосвіта як елемент громадянської освіти

Тема 1. Медіаосвіта та медіаграмотність як освітні категорії

Тема 2. Історія розвитку медіаосвіти

Тема 3. Основні теорії медіаосвіти

Тема 4. Стандарти та маніпуляції в мас-медіа

Тема 5. Медіаосвіта як засіб розвитку «критичного мислення»

Тема 6. Фейкова інформація в медіапросторі

Тема 7. Фактчекінг – тренд журналістики

Тема 8. Дослідження медіатекстів різних видів медіа

Тема 9. Проблема медіанасильства та зростання агресії

Тема 10. Профілактика сучасних маніпулятивних технологій мас-медіа

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 4. Загальний обсяг годин – 120 (аудиторних – 40, з них: лекційних – 20, практичних – 20, самостійна робота – 80).

Форма підсумкового контролю: іспит.

Викладацький склад: Насмінчук І. А. – кандидат філологічних наук, доцент.

Перелік основної літератури:

1. Гороховський, О. М. Фактчек як тренд розслідувань: можливості та перспективи [Текст] : практич. посіб. / О. М. Гороховський. – Дніпро : Ліра, 2017. – 133 с.
2. Кара-Мурза С. В. Манипуляция сознанием / С. В. Кара-Мурза. – М. : Эксмо; Алгоритм, 2007. – 857 с.
3. Медіаграмотність. Критичне мислення у мультимедійному світі / Сінді Шейбе, Фейз Рогоу ; [пер. з англ. С. Дьома ; за заг. ред. В. Ф. Іванова, О.В. Волошенюк]. – Київ : Академія Української Преси : Центр Вільної Преси, 2017. – 319 с.
4. Медіаосвіта. Основи медіаграмотності: навчально-методичний посібник для курсу «Основи медіаграмотності» / укл. С.О.Троян, Ткачук А.В. – Умань : ПП Жовтий О.О., 2014. – 128 с.
5. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : Навчальний посібник / О. Т. Баришполець, Л. А. Найдьонова, Г. В. Мироненко, О. Є. Голубева, В. В. Різун та ін.; За ред. Л. А. Найдьонової, О. Т. Баришпольця. – К. : Міленіум, 2009. – 440 с.
6. Потятиник Б. В. Медіа: ключі до розуміння / Б. В. Потятиник. – Львів : ПАІС, 2004. – 312 с.
7. Практична медіаосвіта: авторські уроки. Збірка / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різун та В. В. Літостанського. – К. : Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. – 447 с.
8. Різун В. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різун. – Київ : Центр Вільної Преси, 2013. – 352 с.

**Науково-педагогічний
працівник**

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

_____

(підпис)

І.А. Насмінчук

(ініціали та прізвище)

О.С. Волковинський

(ініціали та прізвище)